

У поплави свакодневних информација са Запада, понајвише из Вашингтона и Брисела, у једном делу наших медија појавила се као куриозитет и једна вест из Африке. У питању је контроверзни председник Зимбабвеа Р. Г. Мугабе, који је, одговарајући на захтев премијера Велике Британије Дејвида Камерона да се морају поштовати права хомосексуалаца ако се жели њихова помоћ, рекао: “Категорички одбацујемо то (хомосексуалност) и кажемо вам да идете до ђавола“. Африка је позната по промискуитету, али између различитих полова. Озаконити хомосексуалност у условима широко распрострањене епидемије АИДС-а значило би непремостиви економски и биолошки проблем црног човека. Уосталом, хомосексуалност и лезбијство су неспојиви са моралним схватањима Африканаца. Не опрељујући се за или против ове Мугабеове изјаве, можда је ово добар повод да се нешто каже о „оцрњеном и озлоглашеном диктатору Мугабеу“.

Све док није крајем последње деценије прошлог столећа, по истеку важности наметнутог Ланкастерског споразума (изум нама добро познатог лорда Карингтона за окончање рата за независност), донео закон о земљишној реформи, којим се од белих фармера одузима земља коју су крајем деветнаестог и почетком двадесетог века отели од домородачког становништва или „купили за ђинђуве или неку зарђалу пушку да би се племена убијала међусобно“, Мугабе је од западних земаља био хваљен, пажен и мажен. Одједанпут, када је дирнуо у економску моћ дојучерашњих колонизатора, Мугабе је проглашен диктатором, кршитељем људских права, а његовом народу уведене веома драстичне економске санкције. Зимбабве је од „житнице Африке“ претворен у земљу беде и глади. Пре тих санкција ММФ је уништио економију и земљу увео у дужничко ропство кроз наметнути тзв. Економски програм структурног прилагођавања (ЕСАП).

Закон о земљишној реформи предвидео је да ће се бели фармери обештетити само за изграђену инфраструктуру али не и за земљу коју су бивши колонисти присвојили без накнаде. Један проценат белаца од укупног становништва поседовао је преко две трећине укупне економске моћи земље а неколико хиљада белих фармера преко 80 процената обрадиве земље и ловишта. Домородачко становништво је формално добило слободу и политичку независност али је остало економско робље. Међутим, његова филозофија живота, једноставна и још тзв. вредностима Запада неискварена иако помућена култура, чини тог афричког човека у нечем надмоћнијим над његовим белим

колонизатором и експлоататором. Надмоћнијим у схватању суштине живота и постојања: живети сада и овде, јер сутра можда не постоји, живети и уживати у оном што се има. Човек се ипак мора замислити над чињеницом: ако црни човек Африке и абориџин Аустралије, који нема ништа или врло мало, живи весело и на свој начин задовољно, зашто бели човек са Запада, који има велика материјална богатства, живи тако јадно, нездовољно, стресно. Шта је то зло у човеку да потчињавањем другог, да би себи створио материјална богатства, уништава духовно богатство мир и спокојство слабијег и срећнијег.

Објективни посматрачи и бољи познаваоци личности и улоге Мугабеа као борца против система апартхејда и касније неприкосновеног лидера ослобођеног Зимбабвеа имају сасвим другачију слику и мишљење о њему од оног шта се може прочитати у западној, али и опозиционој штампи и чути од западних лидера, посебно из В. Британије. Боравећи преко пет година у тој средини и кроз бројне контакте, стекао сам утисак да се ради о харизматичној личности, веома образованом човеку, аскети, патриоти и надасве великом хуманисти. Хуманим односом према Јану Смити и белим великопоседницима који су и те како заслужили да им се суди за злодела у време апартхејда, Мугабе је показао да се нови Зимбабве може градити на опроштају, толеранцији и заједничком суживоту без обзира на боју коже и вероисповест.

Мугабе је лидер који се не боји да реализује своје принципе и политику његове ЗАНУ (ПФ) партије, због чега је поштован и вољен у свом народу. Човек који слабост претвара у снагу, препреке у триумф, инспирише сараднике а народу даје вољу и веру у боље сутра. Иако оспораван и осуђиван од запада због решености да спроведе у дело један од основних идеала и циљева борбе за независност, земљишну реформу, успео је да се одржи на власти дуже него што су му предвиђали и највећи оптимисти. Уверен сам да Зимбабве нема другог пута већ да истраје на реализацији повраћаја отете земље, најплодније у Африци, што представља основу економских слобода и опстаанка разбаштињеног црначког човека.

За разлику од многих афричких лидера, Мугабе је, без обзира на повремена тактизирања у циљу смањивања притисака са запада, ипак остао доследан својим идеолошким опредељењима из младих дана. Социјалистичке идеје, засноване на социјалној правди, поштовању људских права базираних на економским основама, у комбинацији са принципима тржишне привреде, прилагођене локалним условима, биле су и остале његове визије изградње зимбабвеанског друштва. Није се плашио да отворено говори о пријатељима и непријатељима. Пре петнаестак година усред Лондона изјавио је: „СССР није окупирао и искоришћавао Африку већ европски империјалисти. Они су држали у ропству Африку а не комунисти. Комунисти су нам помогли да се ослободимо, а не империјалисти. Ко нам сада држи лекцију о демократији и људским

правима? Ја, који сам се борио за слободу и људска права, немам шта да научим о демократији од њих. Не, хвала“.

Некако у исто време, на Конгресу Светског савета црква у Харареу, у присуству преко хиљаду делегата из целог света, Мугабе критички говори о глобализацији и новом светском поретку, потврђујући да се никада није одрекао социјалистичке идеологије. „Са падом комунизма“, каже Мугабе, „питање социјалне правде постало је све теже. Тзв. нови свет, који је дошао након комунизма, јесте свет којим владају јаки, свет без срца и осећања, којим доминирају моћници а који себе називају просвећеним лидерима. То је веома конзервативан свет, где богате нације некажњено угрожавају сиромашне. То се назива глобално село, упркос неједнакости његових житеља. Тешко је отети се утиску да би овај свет ипак био бољи и безбеднији да смо дали шансу социјализму него што смо усвојили арогантни капитализам“.

За оне мање обавештене. То је онај исти Мугабе који је у СБ гласао против увођења санкција Србији (СРЈ), који их није поштовао и уз лично залагање омогућавао нашим фирмама да изводе значајне пројекте а избеглицама Србима из БиХ и Хрватске пружао значајну помоћ и запослење. Био је први страни шеф државе који је дошао у Србију одмах по укидању санкција да је охрабри, пружи подршку и понуди унапређење сарадње. Србија се „одужила“ тако што је, одмах после 5. октобра, затворила своју амбасаду у Харареу и прекинула сваку сарадњу. То је исти онај Мугабе који је иницирао формирање Клуба пријатеља СФРЈ од председавајућих ПНЗ да дођу у Београд и својим добрим услугама помогну очување државе, а тадашњи савезни секретар за иностране послове Б. Лончар, на Министарском састанку ПНЗ у Акри, грубо одбацио уз објашњење да ће проблем СФРЈ решити Европа. И, решила га је.

„Производња“ диктатора у свету попут Мугабеа се наставља.